

Sygn. akt I C 747/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Marta Woźniak

Protokolant: st. prot. Andżelika Drewno

po rozpoznaniu w dniu 23 maja 2017 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa **Banku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.**

przeciwko **D. Ś. i A. Ś.**

o zapłatę

1. umarza postępowanie w zakresie kwoty 1.950,09 zł;
2. zasądza solidarnie od pozwanych D. Ś. i A. Ś. na rzecz strony powodowej Banku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. kwotę 311.178,15 zł (trzysta jedenaście tysięcy sto siedemdziesiąt osiem złotych 15/100) z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 14 kwietnia 2016 r. do dnia zapłaty, z tym, że maksymalna wysokość odsetek w stosunku rocznym nie może przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie;
3. zasądza solidarnie od pozwanych D. Ś. i A. Ś. na rzecz strony powodowej Banku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. kwotę 15.434 zł (piętnaście tysięcy czterysta trzydzieści cztery złote) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sygn. akt I C 747/16

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie, I Wydział Cywilny z dnia 06 czerwca 2017 r.

Strona powodowa Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. w ostatecznie sprecyzowanym piśmie z dnia 03.10.2016r.(k. 74) żądaniu pozwu wniesionego pierwotnie w dniu 05 kwietnia 2016 r. skierowanym przeciwko D. Ś. i A. Ś. wniosła o zasądzenie solidarnie od pozwanych kwoty 311 178,15 zł (ograniczenie z kwoty 313 128,24 zł) z odsetkami umownymi w wysokości 4-krotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 14 kwietnia 2016 r. do dnia zapłaty, nie wyższymi niż dwukrotność wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie stanowiącymi maksymalne odsetki za opóźnienie. Wniosła także o zasądzenie od pozwanych solidarnie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazała, że jest następcą prawnym banku (...) S.A. w K. który zawarł z pozwanymi w dniu 27 września 2002 r. umowę kredytu budowlano – hipotecznego wraz z Aneksem nr (...) z dnia 26 listopada 2007 r. i Aneksem nr (...) z dnia 11 maja 2015 r., zawartym już z (...) S.A. w W.. Mocą tej umowy pozwani otrzymali od strony powodowej kredyt w wysokości 110 000 CHF. Z uwagi to, że pozwani zaprzestali spłaty kredytu piśmie z dnia 28 grudnia 2015

r. umowa kredytu została wypowiedziana. Pozwani nie odpowiedzieli na wezwanie do zapłaty z dnia 01 marca 2016 r. i nie skorzystali z możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia.

Strona powodowa podała, iż dokonuje przeliczenia wierzytelności na złote od dnia wniesienia pozwu po średnim kursie NBP waluty ogłoszonym w dniu poprzedzającym wniesienie pozwu – zgodnie z dyspozycją § 17 umowy w brzmieniu nadanym aneksem nr (...) z dnia 11 maja 2015 r. Od kwoty roszczenia żąda odsetek umownych w wysokości 4 – krotności stopy kredytu lombardowego NBP, co stanowi na dzień wniesienia pozwu 10% w stosunku rocznym, nie wyższymi niż maksymalne odsetki za opóźnienie tj. dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie co stanowi na dzień wniesienia pozwu 14% w stosunku rocznym. Żądanie odsetek umownych wynika z §17 umowy nadanym aneksem nr (...) z dnia 11 maja 2015 r.

Pozwany D. Ś. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od strony powodowej na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Z ostrożności procesowej wniósł o rozłożenie na raty zasądzonych na rzecz strony powodowej kwot w trybie art. 320 k.p.c., w razie uwzględnienia przez Sąd powództwa.

W uzasadnieniu podał, że strona powodowa nie wskazała dowodów wykazujących, aby przed wypowiedzeniem umowy kredytowej wzywała któregokolwiek z pozwanych do zapłaty zaległości z tytułu zawartej umowy kredytowej. Tym samym naruszyła art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23.08.2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym. W ocenie pozwanego w umowie kredytowej powinien znaleźć się zapis zobowiązujący do przesłania przez bank monitu, w którym w przypadku powstania zaległości płatniczych bank zobowiąże kredytobiorcę do uregulowania zaległości pod rygorem wypowiedzenia umowy. Kłopoty pozwanych z regulowaniem rat kredytu wyniknęły z okoliczności obiektywnych i chcieli oni spłacić całe zadłużenie, jednak strona powodowa wypowiedziała im umowę i wystąpiła z roszczeniem o zapłatę na drogę sądową.

Pozwany podniósł, iż bank wobec braku zapisu dotyczącego wezwania do zapłaty poprzedzającego wypowiedzenie umowy może wypowiedzieć ją bez szczegółowego określenia przyczyn wypowiedzenia. Wystarczy, by po stronie kredytobiorcy powstało opóźnienie w spłacie zadłużenia. Zapis ten powinien być zatem uznany za sprzeczny z dobrymi obyczajami w rozumieniu art. 4 ust. 1 powołanej ustawy z dnia 23.08.2007 r., a tym samym unieważniony w trybie art. 12 ust. 1 pkt 4 tej ustawy. Pozwany wskazał również, że ten zapis umowy jest także sprzeczny z art. 5 k.c. Także zapisy umowne dotyczące płatności rat, a w szczególności waluty w jakiej winny być regulowane oraz sposobu dokonywania przeliczeń powinny być rozpatrzone przez pryzmat w/w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23.08.2007 r. oraz art. 69 st. 2 i 3 ustawy Prawo bankowe.

Następnie pozwany wskazał, że z umowy kredytowej nie wynika wprost i wyraźnie czy jest to umowa kredytu w walucie obcej, czy też umowa kredytu denominowanego lub indeksowanego do takiej waluty, zaś pozwani jako konsumenci mogą nie znać się na takich zapisach ekonomicznych. Z §2 umowy wynika bowiem, że kredyt został udzielony w kwocie 110 000 CHF, zaś z §5 ust. 2, że transze kredytu będą wypłacane wyłącznie w walucie polski złoty. Doszło zatem do złamania zasady walutowości i braku możliwości spłaty kredytu we frankach szwajcarskich, co jest sprzeczne z art. 69 ust. 3 ustawy Prawo bankowe. Nadto regulacje dotyczące wypłaty transz i spłaty rat kredytu są sprzeczne z art. 69 ust. 2 lit 4a Prawa bankowego. Nie przedstawiają one bowiem wymaganych tym przepisem szczegółowych zasad określania sposób i terminów ustalania kursów walut, na podstawie którego wyliczana jest kwota kredytu.

Pozwany końcowo wskazał, iż strona powodowa skonstruowała umowę kredytową, która zawiera błędy prawne i wypowiedziała ją w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, wobec czego naruszyła zasady uczciwych praktyk rynkowych. Skoro jako podmiot profesjonalny bank nie skonstruował umowy wolnej od błędów prawnych, to takie postanowienia umowne powinny zostać uznane za nieważne na mocy art. 58 k.c.

Pozwana A. Ś. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na jej rzecz od strony powodowej zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu podniosła te same argumenty co pozwany D. Ś., a nadto że strona powodowa nie wykazała legitymacji czynnej. Wskazała, iż wraz z mężem zawierali umowę z Bankiem (...) S.A. w K., który został podzielony między powodowy bank (...), wobec czego strona powodowa winna wykazać, że to na nią przeszły wierzytelności z tytułu umowy kredytowej z dnia 27.09.2002 r.

Zdaniem pozwanej pomimo, że małżonkom Ś. miał zostać udzielony kredyt w walucie obcej – 110 000 CHF, to faktycznie bank udostępniał im złote polskie. Również spłaty kredytu dokonywali w polskich złotych, w oparciu o prowadzony w tej walucie rachunek bankowy, z którego bank samodzielnie pobierał środki. Zgodnie zaś z art. 358 § 1 k.c. pozwani powinni móc wybrać czy chcą spłacać kredyt we frankach szwajcarskich czy w złotych polskich. Z kolei § 10 ust. 7 i 8 umowy kredytowej nie dawał im możliwości wyboru waluty, w której chcieliby spłacać kredyt i musiała ona być dokonywana w walucie polskiej. Zapisy umowy w tej części powinny być uznane za nieważne, co w konsekwencji prowadzi do nieważności całej umowy bowiem nie zawiera ona zapisu o sposobie w jaki środki z udzielonego kredytu pozwani powinni zwrócić.

Następnie pozwana podała, iż powodowy bank i jego poprzednik prawny stosowali własny przelicznik kursu walut złoty polski do franka szwajcarskiego. Zapisy umowy w tej kwestii regulowały § 10 ust. 8 umowy oraz dodany aneksem nr (...) ust. 14. Zapisy te były niezgodne z art. 358 § 2 k.c. i jako sprzeczne z ustawą powinny zostać uznane za nieważne.

Pozwana zarzuciła, że strona powodowa nie wykazała również kwoty dochodzonej należności i nie przedstawiła szczegółowego rozliczenia dokonanych wpłat oraz sposobu w jaki sposób wyliczyła swoje roszczenie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 27 września 2002 r. pomiędzy Bankiem (...) S.A. z siedzibą w K., a pozwanymi D. Ś. i A. Ś., jako kredytobiorcami została zawarta umowa kredytu budowlano – hipotecznego nr (...). Bank udzielił pozwanym kredytu w wysokości 110 000 franków szwajcarskich ((...)) na warunkach określonych w umowie oraz Regulaminie Kredytowania osób fizycznych w Banku (...) S.A., zaś pozwani zobowiązali się do wykorzystania i zwrotu kwoty kredytu wraz z odsetkami zgodnie z warunkami umowy. Kredyt został udzielony na 375 miesięcy z ostatecznym terminem spłaty w dniu 15.11.2033 r. Był przeznaczony na sfinansowanie części kosztów inwestycji, której celem było dokończenie budowy oraz wykończenie nieruchomości, jako kontynuacja przedsięwzięcia finansowanego przez kredyt. W § 2 ust. 4 umowy kredytobiorcy oświadczyli, że jest im znane oraz wyjaśnione przez bank ryzyko zmiany kursu waluty, w której zaciągnęli zobowiązanie kredytowe i są świadomi ponoszenia przez siebie tego ryzyka.

Jak stanowił §5 ust. 3 kwota transzy kredytu wypłacana miała być w złotych po przeliczeniu zgodnie z kursem kupna waluty kredytu obowiązującym w banku w dniu wypłaty zgodnie z Tabelą kursów walut (...) S.A. ogłaszaną w siedzibie Banku. Zgodnie zaś z § 10 ust. 8 kwota spłaty podlegała przeliczeniu na złote po kursie sprzedaży waluty kredytu obowiązującym w Banku w chwili obciążenia rachunku, o którym mowa ust. 7, zgodnie z Tabelą kursów walut (...) S.A. ogłaszaną w siedzibie Banku.

Bank mógł na pisemny wniosek kredytobiorcy, dokonać zmiany warunków spłaty kredytu, w tym zmiany waluty udzielonego kredytu. Swoją decyzją bank miał uzależnić od oceny zdolności kredytowej kredytobiorcy (§ 12 ust. 1).

Bank mógł wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia i po upływie tego terminu postawić kredyt w stan natychmiastowej wykonalności w przypadku naruszenia przez kredytobiorcę postanowień umowy, ze szczególnym uwzględnieniem wskazanych szczegółowo okoliczności m.in. braku terminowej spłaty zadłużenia (§ 18).

Pozwani zawarli umowę z Bankiem (...) S.A. w K., bo była ona dla nich najbardziej korzystna i sami wnioskowali o udzielenie kredytu we frankach szwajcarskich.

dowód: umowa kredytu budowlano–hipotecznego nr (...) z dnia 27.09.2002 r. – k. 7-15, wniosek kredytowy z dnia 28.08.2002 r. – k. 95-98, częściowo przesłuchanie pozwanej A. Ś. – k. 229v-230, częściowo przesłuchanie pozwanego D. Ś. – k. 230

(...) Bank (...) S.A. z mocy prawa jako następcą prawny pod tytułem ogólnym wstąpił w prawa i obowiązki Banku (...) S.A. określone w planie podziału Banku (...) z dnia 15.11.2006 r., obejmujące także wierzytelności z tytułu umowy kredytowej pozwanych. W dniu 29 listopada 2007 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy KRS dokonał wpisu do Rejestru Przedsiębiorców podwyższenia kapitału zakładowego powodowego banku jako spółki przejmującej część majątku (...) S.A. w związku z podziałem przez wydzielenie w trybie art. 529 § 1 pkt 4 k.s.h. Banku (...) S.A. Mocą tego strona powodowa stała się wierzycielem pozwanych.

dowód: Monitor Sądowy i Gospodarczy (...) – k. 183-194

W dniu 26 listopada 2007 r. w K. został zawarty aneks nr (...) do powyższej umowy kredytowej, gdzie dokonano zmiany wyliczenia oprocentowania kredytu i odsetek. Pozwani zobowiązali się, że od dnia 15 grudnia 2007 r. będą spłacać raty kredytu i odsetki w terminach i wysokościach określonych w nowym Harmonogramie spłat stanowiącym Załącznik nr 1 do aneksu. Nowy §18 przewidywał, iż bank mógł wypowiedzieć umowę kredytu w przypadku stwierdzenia, że warunki udzielenia kredytu nie zostały dotrzymane albo w razie utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej.

dowód: aneks nr (...) z dnia 26.11.2007 r. – k. 16-18, częściowo przesłuchanie pozwanej A. Ś. – k. 229v-230, częściowo przesłuchanie pozwanego D. Ś. – k. 230

Pozwani D. Ś. i A. Ś. pierwsze problemy ze spłaceniem zaciągniętego kredytu mieli w 2013 r. D. Ś. stracił pracę, pozwana także nie pracowała, a mieli na utrzymaniu małe dziecko. Wobec zaległości w płatności rat strona powodowa pismem z dnia 14 lutego 2014 r. wezwała pozwanych do spłaty zadłużenia pod rygorem wypowiedzenia umowy. Pozwani spłacili zadłużenie i w dniu 30 grudnia 2014 r. strony złożyły zgodne oświadczenie, że chcą kontynuować współpracę, a wypowiedzenie z lutego 2014 r. uznały za pozbawione skutku prawnego w postaci rozwiązania umowy.

dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 14.02.2014 r. wraz z dowodami doręczenia – k. 81-84, oświadczenie z dnia 30.12.2014 r. – k. 85, częściowo przesłuchanie pozwanej A. Ś. – k. 229v-230, częściowo przesłuchanie pozwanego D. Ś. – k. 230

Pozwani ponownie w marcu 2015 r. mieli problemy z regulowaniem rat kredytu. Pismem z dnia 17 marca 2015 r. powodowy bank skierował do pozwanych wezwanie do zapłaty pod rygorem wypowiedzenia umowy. W dniu 12 maja 2015 r. pozwani wpłacili 500 CHF, podczas gdy zadłużenie wyniosło 1 104,16 CHF.

dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 17.03.2015 r. wraz z potwierdzeniami doręczenia – k. 86-89, rozliczenie wpłat za okres 27.09.2002 r. – 05.04.2016 r. – k. 90-94, częściowo przesłuchanie pozwanej A. Ś. – k. 229v-230, częściowo przesłuchanie pozwanego D. Ś. – k. 230

D. Ś. i A. Ś. w marcu 2015 r. złożyli do powodowego banku wniosek o zamianę rachunku do spłaty kredytu z rachunku w walucie złoty polski na rachunek we frankach szwajcarskich.

W dniu 11 maja 2015 r. został zawarty Aneks nr (...) już pomiędzy Bankiem (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., a pozwanymi D. Ś. i A. Ś.. Aneks ten został zawarty, bo pozwani złożyli w/w wniosek o zmianę rachunku do spłaty kredytu i spłatę rat w walucie kredytu oraz w związku ze zmianami w sposobie obsługi kredytów hipotecznych w Banku (...) S.A., a także przy uwzględnieniu postanowienia ustawy z dnia 29 lipca 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw tzw. ustawa antyspreadowa. Nowy § 10 ust. 1 otrzymał brzmienie: „W całym okresie kredytowania odsetki naliczane są od faktycznego zadłużenia i płatne w terminach miesięcznych”. Zaś § 10 ust. 2 w nowym brzmieniu przewidywał, że kredytobiorca zobowiązuje się dokonać spłaty rat kredytu i odsetek w terminach i wysokościach określonych przez bank w zawiadomieniach o najbliższej spłacie kredytu, doręczanych kredytobiorcy co miesiąc przed terminem spłaty, aż do całkowitej spłaty kredytu. Dodano § 10 ust. 11 przewidujący,

że kredytobiorca dokonuje spłaty rat kapitałowo – odsetkowych oraz może dokonać przedterminowej całkowitej lub częściowej spłaty kredytu bezpośrednio w walucie kredytu tj. (...). Należności z tytułu udzielonego kredytu będą rozliczane poprzez przeznaczony do dokonywania spłaty kredytu nieoprocentowany rachunek w walucie kredytu. Numer rachunku wskazano w §10a umowy kredytu. W związku z prowadzeniem przez bank tego rachunku nie są pobierane opłaty, naliczane odsetki oraz nie są sporządzane i wysyłane wyciągi. Dodano również § 10 ust. 12 „Strony umowy ustalają, że spłata kredytu następuje w walucie kredytu”.

Jak stanowił § 17 ust. 3 umowy w nowym brzmieniu z chwilą wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego / od dnia wytoczenia powództwa o zapłatę wierzytelności banku z tytułu umowy kredytowej, bank dokonuje przeliczenia wierzytelności banku na złote po kursie średnim NBP danej waluty ogłoszonym w dniu poprzedzającym dzień wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego lub wytoczenia powództwa.

dowód: aneks nr (...) z dnia 11.05.2015 r. – k. 19-22, dyspozycja do rachunku bankowego z dnia 01.03.2015 r. – k. 99, częściowo przesłuchanie pozwanej A. Ś. – k. 229v-230, częściowo przesłuchanie pozwanego D. Ś. – k. 230

Pismami z dnia 28 grudnia 2015 r. strona powodowa wypowiedziała A. Ś. i D. Ś. umowę kredytu budowlano – hipotecznego z dnia 27 września 2002 r., zmienioną aneksami z dnia 26.11.2007 r. i 11 05.2015 r., wobec braku spłaty zadłużenia. Okres wypowiedzenia wynosił 30 dni od daty otrzymania pisma. Kwota przeterminowanego zadłużenia wynosiła 4 293,82 CHF, w tym kapitał 3 596,04 CHF, zaś odsetki 697,78 CHF. Podała, że jeżeli w okresie wypowiedzenia nastąpi spłata całości wymagalnego zadłużenia, wypowiedzenie należy traktować jako bezskuteczne, a w konsekwencji umowa będzie kontynuowana na dotychczas obowiązujących warunkach.

dowód: wypowiedzenia umowy z dnia 28.12.2015 r. wraz z potwierdzeniami odbioru – k. 23-28

W dniu 05 kwietnia 2016 r. strona powodowa wystawiła wyciąg z ksiąg Banku (...) S.A. w W., gdzie stwierdzono że z tytułu umowy kredytu budowlano – hipotecznego nr (...) z dnia 27 września 2002 r. wraz z późniejszymi zmianami zawartej z dłużnikami D. Ś. i A. Ś. powodowemu bankowi przysługuje wobec dłużników solidarnie roszczenie według stanu zadłużenia na dzień 05.04.2016 r. o zapłatę kwoty 313 128,24 zł, na które składa się kwota 306 090,76 zł tytułem kapitału oraz 7 037,48 zł tytułem odsetek umownych naliczonych od dnia 15.01.2015 r. do dnia 04.04.2016 r. Podano, że dalsze należne odsetki umowne w wysokości 4-krotności obowiązującej stopy kredytu lombardowego NBP, które na w dzień wystawienia wyciągu wynoszą 10% w stosunku rocznym, nie wyższe niż odsetki maksymalne za opóźnienie tj. dwukrotność wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie co stanowi na dzień wystawienia wyciągu 15% w stosunku rocznym, od kwoty wymagalnego roszczenia, obejmującego kapitał i odsetki określone w pkt II ppkt 1 u 2 będą obciążać dłużników od dnia 05.04.2016 r. do dnia zapłaty.

dowód: wyciąg z ksiąg bankowych z dnia 05.04.2016 r. – k. 29

Pismami z dnia 01 marca 2016 r. strona powodowa skierowała do pozwanych ostateczne przedsądowe wezwania do zapłaty, gdzie podała, że istnieje możliwość złożenia w banku wniosku o restrukturyzację zadłużenia w terminie 14 dni roboczych od otrzymania wezwania. Pozwani nie spłacili zadłużenia we wskazanym terminie 14 dni liczonym od daty odbioru zawiadomienia i nie wniesli o restrukturyzację zadłużenia.

dowód: ostateczne wezwania przedsądowe z dnia 01.03.2016 r. wraz z potwierdzeniami odbioru – k. 30-35

W dniu 14 kwietnia 2016 r. pozwani wpłacili kwotę 700,00 CHF tytułem spłaty zadłużenia z umowy kredytu. Powodowy bank rozliczył wpłatę po kursie średnim NBP z dnia wpłaty, który wynosił 3, (...) na PLN i zaliczył wpłatę na odsetki.

dowód: potwierdzenie wpłaty z dnia 14.04.2016 r. – k. 102

Przy ustalaniu stanu faktycznego oparł się sąd na dowodach z dokumentów urzędowych, które nie były kwestionowane przez strony, nie budziły wątpliwości i stanowiły dowód na okoliczności urzędowo w nich stwierdzone, a także na dowodach z dokumentów prywatnych, które stanowiły dowód na okoliczność treści oświadczeń woli w nich zawartych.

Oparł się Sąd również częściowo na przesłuchaniu pozwanych A. Ś. i D. Ś., odmawiając im wiarygodności w zakresie tego, iż powodowy bank nie chciał negocjować z pozwanymi spłaty zadłużenia, gdyż z ustalonego stanu faktycznego wynika że strony dwukrotnie zawierały aneksy do pierwotnej umowy kredytowej z 2002 r. i dwukrotnie pozwani mimo zaległości w spłacie dochodzili do porozumienia z bankiem co do dalszych płatności i dalszego trwania umowy. Ponadto nie były wiarygodne twierdzenia pozwanej, że powodowy bank nie zgadzał się na spłacanie rat kredytu we frankach szwajcarskich, a zaraz po tym jak w końcu wyraził na zgodę to umowa została wypowiedziana. Zgodnie z umową z dnia 27.09.2002 r. pozwani mieli zawsze możliwość zgłoszenia wniosku o przewalutowanie, w marcu 2015 r. złożyli wniosek o zmianę konta walutowego, gdzie został on uwzględniony poprzez zawarcie aneksu nr (...) z dnia 11 maja 2015 r., a sama umowa została wypowiedziana wobec braku spłaty rat kredytu dopiero w grudniu 2015 r.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Strona powodowa Bank (...) S.A. z siedzibą w W. domagała się zasądzenia solidarnie od pozwanych D. Ś. i A. Ś. kwoty 313 128,24 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości 4-krotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, nie wyższymi niż dwukrotność wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie stanowiącymi maksymalne odsetki za opóźnienie, z tytułu zadłużenia pozwanych wynikającego z umowy kredytowej z dnia 27.09.2002 r., następnie dwukrotnie aneksowanej. Pismem z dnia 03 października 2016 r. powódka ograniczyła żądanie pozwu do kwoty 311 178,15 zł i wniosła o zasądzenie odsetek umownych od dnia 14 kwietnia 2016 r. Zatem wobec cofnięcia przez stronę powodową pozwu w zakresie żądania zapłaty kwoty 1 950,09 zł Sąd w pkt I wyroku umorzył postępowanie w części dotyczącej tej kwoty w oparciu o art. 355 k.p.c.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1988 ze zm.) przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut pozwanej A. Ś., iż strona powodowa nie była legitymowana czynnie do wystąpienia z powództwem w niniejszym postępowaniu. Strona powodowa przedłożyła dokumenty świadczące o tym, że jest następcą prawnym pierwotnego wierzyciela tj. Banku (...) S.A. z siedzibą w K.. W dniu 29 listopada 2007 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy KRS dokonał wpisu do Rejestru Przedsiębiorców podwyższenia kapitału zakładowego powodowego banku jako spółki przejmującej część majątku (...) S.A. w związku z podziałem przez wydzielenie w trybie art. 529 § 1 pkt 4 k.s.h. Banku (...) S.A. W oparciu o plan podziału z dnia 15 listopada 2006 r. Bank (...) S.A. przejął m.in. wierzytelności wynikające z niespłaconych umów kredytowych, w tym umowy zawartej z pozwanymi.

Nie doszło również do naruszenia art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 3 ze zm.), jak też postanowienia umowne nie są sprzeczne z dobrymi obyczajami i zasadami współżycia społecznego. Umowa nie była nieważna, nie była również sprzeczna z art. 69 ust. 1 i 2 prawa bankowego. Pozwani podnosili, że w umowie brak było zapisów dotyczących obowiązku banku do wezwania ich do zapłaty w przypadku zaległości w płatności rat do uregulowania zadłużenia pod rygorem wypowiedzenia umowy, a dopiero potem dokonania ewentualnego wypowiedzenia umowy. Taki zapis miałby stawiać w gorszej pozycji pozwanych, jako konsumentów, zaś powodowy bank jako profesjonalista winien takie korzystne dla nich zapisy zawrzeć w przedmiotowej umowie. W ocenie Sądu brak takiego zapisu nie powoduje naruszenia dobrych obyczajów i nie skutkuje nieważnością zapisów umownych. Strony mogły bowiem zawrzeć taki zapis w umowie, lecz

tego nie zrobiły, a mogły swobodnie kształtować jej treść. W świetle wiążącej strony umowy uprawnienie Banku do wypowiedzenia umowy, w przypadku braku spłaty wymagalnego zadłużenia nie było uzależnione do wcześniejszych wezwań do zapłaty. Pomimo tego, powodowy Bank przed wypowiedzeniem umowy kierował do pozwanych wezwania do zapłaty dając im możliwość dobrowolnej spłaty zadłużenia i kontynuowania umowy. Rzeczywiste działania banku podejmowane w sprawie pozwanych wskazują, że strona powodowa przez kilka lat w sposób korzystny i liberalny dla pozwanych podchodziła do kwestii braku spłaty przez nich rat kredytu i wypowiedzenia samej umowy. Jak słusznie wskazywał powodowy bank pozwani kilkakrotnie mieli problemy ze spłatą rat kredytu, a pierwsze takie zdarzenia miały miejsce już w 2013 r. Sami pozwani przyznali, że z uwagi na brak pracy nie mogli terminowo płacić rat kredytu. Strona powodowa w lutym 2014 r. wezwała ich do spłaty zadłużenia, co wykonali i obie strony umowy złożyły zgodne oświadczenie z dnia 30.12.2014 r., iż kontynuują współpracę i umowa nadal ich wiąże. Pozwani ponownie nie regulowali na bieżąco zadłużenia od marca 2015 r., jednak na ich wniosek bank w maju 2015 r. zgodził się zawrzeć aneks do umowy, został także zmieniony rachunek do spłaty kredytu z rachunku w walucie złoty polski na rachunek we frankach szwajcarskich. Pozwani mimo długiego okresu nie wnosili o restrukturyzację zadłużenia, a byli o takiej możliwości informowani nawet w przedsądowym wezwaniu do zapłaty. Dopiero w grudniu 2015 r. bank wypowiedział umowę pozwany z 30 dniowym terminem wypowiedzenia wobec braku spłaty zadłużenia. Zatem pozwani wielokrotnie korzystali z możliwości ustalenia nowych warunków spłaty kredytu proponowanych im przez bank, a ostatecznie umowa została rozwiązana wobec braku spłaty rat kredytu i zgodnie z zawartą umową, w tym §18 określonym aneksem nr (...) który przewidywał, że bank mógł wypowiedzieć umowę kredytu w przypadku stwierdzenia, że warunki udzielenia kredytu nie zostały dotrzymane albo w razie utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej. Samo wypowiedzenie umowy zostało prawidłowo doręczone pozwany na adresy wskazane w umowie i było skuteczne.

Zdaniem Sądu nie zasługiwały na uwzględnienie także zarzuty pozwanych dotyczące niejasności w zakresie waluty w jakiej był udzielony kredyt i w jakiej mieli dokonywać jego spłaty. Również w tym zakresie strony obowiązywała zasada swobody zawierania umów i mogli kształtować zgodnie z ustaleniami jej treść, a decyzje co do waluty kredytu i spłaty podejmowały obie strony. Zgodnie bowiem z §2 ust. 1 kredyt został udzielony na wniosek pozwanych w kwocie 110 000 franków szwajcarskich. Kwota kredytu była wypłacana w złotych polskich (§ 5 ust. 3 umowy), jak też spłata podlegała przeliczeniu na złote po kursie sprzedaży franka szwajcarskiego obowiązującym w banku (§ 10 ust. 8). Pozwani mieli również w oparciu o § 12 ust. 1 możliwość wystąpienia do banku o zmianę warunków spłaty kredytu, w tym zmianę waluty udzielonego kredytu. Na mocy Aneksu nr (...) z dnia 11.05.2015 r. zmieniono rachunek do spłaty kredytu i ustalono, że spłata rat kredytowych może być prowadzona bezpośrednio w walucie kredytu tj. (...).

Ponadto pozwani w §2 ust. 4 umowy oświadczyli, że jest im znane i wyjaśnione przez bank ryzyko zmiany kursu waluty, w której zaciągnęli zobowiązanie kredytowe i są świadomi ponoszenia przez siebie tego ryzyka. Zatem byli świadomi, że istnieje ryzyko zmiany kursu walutowego franka szwajcarskiego i godzili się na takie ryzyko. Pozwani zaprzestali spłaty rat kredytowych z uwagi na nagłe złamanie się ich sytuacji majątkowej, a początki tych problemów miały miejsce w 2013 r., a potem w 2015 r. Jednakże przed ponad 10 lat pozwani spłacali kredyt zgodnie z zapisami umownymi i przez cały ten okres nie kwestionowali zapisów umowy kredytowej łączącej ich z bankiem ani też tabel kursowych, według których Bank dokonywał przeliczeń.

Pozwani nie powoływali się na to, że bank przy zawarciu umowy wprowadził ich w błąd co do treści czynności prawnej. D. Ś. i A. Ś. zawarli umowę kredytową świadomie i dobrowolnie, godząc się na jej warunki, których przez wiele lat nie kwestionowali. Wiedzieli w jakiej walucie kredyt został im udzielony i był potem wypłacony, jak również jakie są warunki spłaty rat kredytowych.

Niezasadny jest zarzut pozwanych, że powodowy Bank nie udowodnił wysokości kwoty dochodzonej pozwem ani też nie przedstawił rozliczenia wpłat dokonanych przez pozwanych. Powód wykazał co składa się na kwotę dochodzonego roszczenia, załączając na poparcie tychże twierdzeń szczegółowe rozliczenie wpłat dokonanych przez pozwanych i wyczerpujące odsetek umownych od kapitału przeterminowanego w (...) za okres od 27.09.2002r do 05.04.2016r. (k. 90 -101).

Jeżeli zdaniem pozwanych ich zadłużenie wobec Banku jest inne niż podał to Bank, to powinni oni – zgodnie z obowiązkiem procesowym wynikającym z art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. – wykazać tę okoliczność stosownymi dowodami. Tymczasem pozwani podnieśli niczym nie poparte, gołosłowne twierdzenia, iż wysokość kwoty dochodzonej pozwem nie została wykazana. Strona powodowa przedłożyła wyliczenia, z których wynika, jaka kwota wierzytelności została spłacona do daty wystawienia wyciągu z ksiąg banku tj. do 05.04.2016 r. a w piśmie z dnia 03.10.2016r. wskazała sposób zaliczenia wpłaty 700 CHF dokonanej już po wniesieniu pozwu , tj. w dniu 14.04.2016r.

Niezasadny jest zarzut pozwanych naruszenia przez Bank art. 69 ust.2 pkt 4a ustawy Prawo bankowe. Zmiana przepisu art. 69 ust.2 prawa bankowego polegająca na dodaniu pkt 4a została dokonana ustawą z dnia 29 lipca 2011 roku o zmianie ustawy Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2011,nr 165, poz. 984) i zmiana ta obowiązuje zgodnie z art. 4 tej ustawy do tych kredytów lub pożyczek pieniężnych, które nie zostały całkowicie spłacone- do tej części kredytu lub pożyczki, która pozostała do spłacenia .

Strona powodowa wykazała, że roszczenie w stosunku do powodów opiewa aktualnie na kwotę 311 178,15 zł, z uwagi na dokonaną przez pozwanych w toku postępowania wpłatę. Odsetki umowne zostały zasądzone zgodnie z żądaniem strony powodowej zawartym w piśmie z dnia 03.10.2016 r. tj. od dnia 14 kwietnia 2016 r. w oparciu o zapisy umowy strony w brzmieniu wynikającym z zawartych aneksów do umowy kredytowej. Z uwagi na powyższe Sąd w pkt II wyroku zasądził solidarnie od pozwanych na rzecz strony powodowej kwotę 311 178,15 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 14 kwietnia 2016 r. do dnia zapłaty, z tym że maksymalna wysokość odsetek w stosunku rocznym nie może przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie.

Ustosunkowując się zaś do złożonego przez pozwanego D. Ś. (z ostrożności procesowej na wypadek uwzględnienia powództwa) wniosku o rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty w oparciu o art. 320 k.p.c., wskazać należy na jego bezzasadność. Zgodnie ze wspomnianym art. 320 k.p.c. w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia - wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia. W ocenie Sądu, ewentualne rozłożenie zasądzonego wyrokiem świadczenia na raty nie spełniałoby w realiach niniejszej sprawy swojej funkcji biorąc pod uwagę interesy wierzyciela i aktualne możliwości finansowe pozwanych. Pozwani do dnia dzisiejszego nie spłacili zadłużenia, nie przedstawili też żadnych realnych szans spłaty wierzytelności.

O kosztach postępowania orzekł Sąd zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, na zasadzie art. 98 § 1 i 2 w zw. z art. 99 k.p.c. oraz na podstawie § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U z 2015 r. poz. 1804), które obowiązywało na datę wniesienia pozwu – zasądzając solidarnie od przegrywających sprawę pozwanych na rzecz strony powodowej kwotę 15 434,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Na zasądzoną kwotę złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika strony powodowej w osobie radcy prawnego w kwocie 14 400,00 zł, opłaty skarbowe od udzielonych pełnomocnictw w wysokości 34,00 zł oraz opłata od pozwu w wysokości 1 000,00 zł.